

- pagina 1 - Los de rebus op en win!
- pagina 7 - Maak het Bijbel-Paas-Menu
- pagina 8 - Indringend bezoek aan Bulgarije

Kerk in Zoetermeer

Uitgave van de Protestantse Gemeente Zoetermeer

7e jaargang | nummer 3 | maart 2023

Ds. René de Reuver:

Aan tafel wordt 'genade' zichtbaar

'Aan tafel!' is het jaarthema van de Protestantse Kerk in Nederland, waar drie van de vier wijkgemeenten binnen de Protestantse Gemeente Zoetermeer mee aan de slag zijn gegaan. Dat begint spiritueel en eindigt heel concreet: van bezinning op het heilig avondmaal tot het organiseren van een gemeentemaaltijd en je inzetten voor de voedselbank.

Waarom werkt de Protestantse Kerk eigenlijk met een jaarthema?

Dat weet ds. René de Reuver, scriba van de landelijke synode: 'Met een jaarthema bieden we gemeenten een manier – en meteen ook een focus – om zich inhoudelijk te verdiepen. We ontwikkelen daar ook allerlei vormen en materialen bij. Steeds meer gemeenten werken met het jaarthema, waarbij ze er een eigen *touch* aan kunnen

Leestip: 'Avondmaal – tafel van samen', *Kerk in Zoetermeer* 2022-03 (maart) [kerkinzoetermeer.nl/pdf/KiZnr3_2022\[WEB\].pdf](http://kerkinzoetermeer.nl/pdf/KiZnr3_2022[WEB].pdf)

Materialen en werkvormen bij 'Aan tafel!' vind je op protestantsekerk.nl/jaarthema: suggesties voor bijbelstudie, gesprekskringen, kinderen jeugdwerk, liturgisch bloem-schikken. De website wordt steeds aangevuld bij de tijd van het jaar. protestantsekerk.nl/programma/maaltijd-van-de-heer

Visienota Protestantse Kerk in Nederland: protestantsekerk.nl/thema/visienota-van-u-is-de-toekomst

geven. Zo wordt het thema ook uitgezet: bruikbaar in de volle breedte van de kerk. Door in het hele land met een jaarthema te werken, creëer je eenheid, verbinding. Dat gevoel versterken we door bijvoorbeeld in de magazines *Petrus* en *#protestant* te vertellen over wat er in de gemeenten gebeurt. Zo inspireren we elkaar.'

Na vorig jaar 'Van U is de toekomst' gaan we nu met z'n allen aan tafel!

'Met de keuze voor dit thema volgen we de Visienota van de Protestantse Kerk. Een van de sleutelwoorden hierin is genade. Een plek waar dit heel concreet wordt is de avondmaalstafel waar je brood en wijn ontvangt als genadegaven van God. Die krijg je om vervolgens ook weer uit te delen, heel letterlijk: de beker die je krijgt aangereikt, geef je door. Eigenlijk loopt de avondmaals-tafel door naar het leven van alledag, naar de ontmoeting met

de ander met wie je deelt van wat je hebt ontvangen. Het begrip maaltijd blijft ook dan een belangrijke rol spelen. Samen eten is fundamenteel voor een echte ontmoeting, en heel bijbels. Ga maar na: hoe vaak zat Jezus niet met anderen aan tafel?'

Droom eens hardop: wat zie je gebeuren 'aan tafel'?

'Ik hoop dat veel gemeenten zich gaan bezinnen op het heilig avondmaal: wat vieren we eigenlijk, hoe beleven we het, hoe geven we het vorm? De avondmaalsviering is een concreet beeld van de genade van God, het verdient een revitalisatie. Ik hoop dat er een gemeentebreed gesprek op gang komt, niet alleen in de kerkenraad, maar ook met jongeren.'

Als ik verder droom zie ik tafelsprekken voor me, waarbij gemeenteleden lange tijd met elkaar aan tafel zitten en samen

eten wordt afgewisseld met inhoudelijke bijdragen om over door te praten. De Protestantse Kerk maakt hier werkvormen voor. Ik zie ook buurtmaaltijden voor me, bijvoorbeeld rond thema's als voedselproductie, duurzaamheid, arm en rijk. Je kunt met zo'n activiteit mooi de verbinding leggen met je buurt, door gasten uit te nodigen en een plaatselijke restauranthouder of boer als spreker te vragen. Natuurlijk kun je ook allerlei diaconale initiatieven rond eten bedenken.

Zo heeft 'Aan tafel!' meerdere lagen: het begint heel spiritueel aan de avondmaalstafel en kan heel praktisch eindigen, bijvoorbeeld bij de voedselbank. Grote gemene deler: we moeten allemaal van genade leven.'

• Jan Blankespoor

Bron: protestantsekerk.nl

SAMEN ETEN DOET ONTMOETEN

Aan tafel met de Bijbel

Het jaarthema 'Aan tafel!' van de Protestantse Kerk en in een aantal protestantse wijk-gemeenten in Zoetermeer nodigt uit om stil te staan bij maaltijdverhalen in de Bijbel.

Zo lees je in het Eerste Testament in Genesis 18 hoe Abraham gastvrij drie vreemdelingen verwelkomt en voor een maaltijd uitnodigt. Het wordt een ontmoeting met een bijzonder gevolg: de geboorte van een zoon. Ook in allerlei andere verhalen wordt brood gedeeld – soms het laatste restje. Mensen verbinden zich zo op hoop van zegen met elkaar.

In het Tweede Testament laten de evangelisten zien hoe Jezus en zijn leerlingen elkaar aan de maaltijd, maar juist ook aan anderen ontmoeten. Vooral de evangelist Lucas beschrijft uitvoerig die momenten.¹ Er is dus genoeg bijbelmateriaal om te gebruiken bij gesprekken over het thema 'Aan tafel!'.

De ondertitel van dat thema luidt: 'Van de Maaltijd van de Heer naar de tafel van Verbinding' en dat trof mij. Ds. René de Reuver verwoordt deze ondertitel zo: 'Het begint spiritueel en eindigt concreet.' Ik vraag mij af of dit niet een erg binnenkerkelijke gedachte is. Spoort het wel met al die bijbelse maaltijdverhalen? Ontstaat daarin niet die verbinding tussen mensen van diverse pluimage door eerst maar samen te eten omdat zo elkaar wat leren kennen nu eenmaal doet wat samen eten blijkbaar meestal doet? Er ontstaat ontmoeting en verbinding. Opent dat dan niet de weg naar diepgang, naar iets van de Geest, dus naar dat spirituele?

Ik denk dat het zo ook dit jaar – nu mede door het jaarthema 'Aan tafel!' – in allerlei gemeenten gebeurt. Je eet met elkaar, raakt aan de praat, het gesprek verdiept zich en je durft het aan om diepere gedachten met elkaar te delen. Ja, classispredikant Julia van Rijn heeft gelijk: iedere kerk heeft een keuken nodig.² Want samen eten verbindt, doet ontmoeten, kan verdiepen en dan gaat de Geest waaien.

• Joke Westerhof

¹ Zie het boek 'Eten met Jezus. Bijbelstudies over maaltijden in Lucas' van Stefan Paas, Gert-Jan Roest en Siebrand Wierda, Zoetermeer: Boekencentrum, 2012

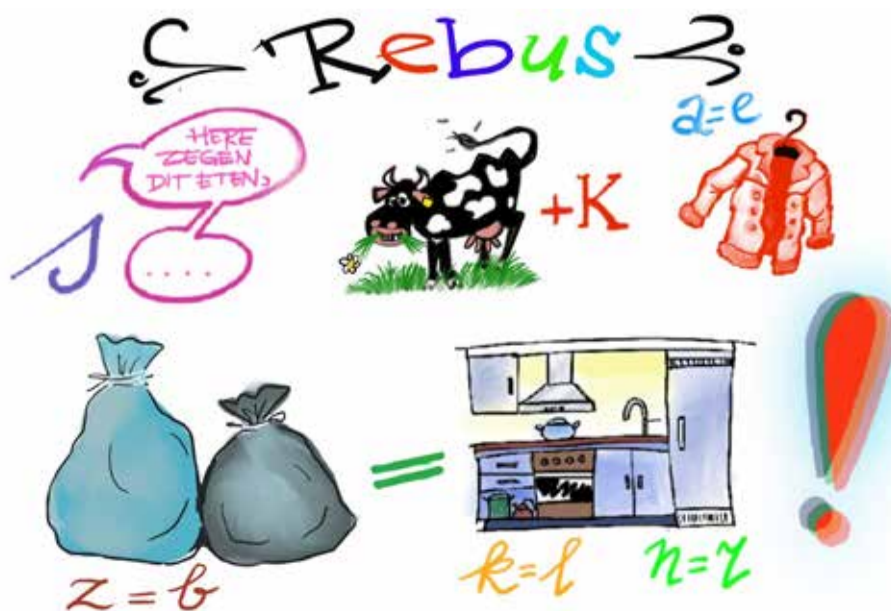
² In een artikel van Maaik van Houten, 'Trouw', 18 januari 2023

Los de rebus op en win!

Speciaal voor jonge lezers hebben we deze maand een puzzel gemaakt.

Ben je onder de 13 jaar en weet je de oplossing? Mail je antwoord uiterlijk **zondag 19 maart** naar lezers@kerkinzoetermeer.nl of vraag je ouder of verzorger dat voor je te doen.

We hebben drie prijzen te verdelen, dus: doe je best!

LEZERSVRAAG

En u?

Maak het Bijbel-Paas-Menu!

Ga de uitdaging aan en blader snel naar pagina 7. Bereid een of meer gerechten, maak een foto en stuur die **vóór 19 maart** naar lezers@kerkinzoetermeer.nl voor de speciale **Aan tafel!-galerij** op www.kerkinzoetermeer.nl
Redactie *Kerk in Zoetermeer*

**ZEKER VAN VAKWERK
ZEKER VAN DORP**

Van Dorp – uw technisch dienstverlener

Van Dorp is specialist in technisch beheer van bestaand vastgoed. Wij nemen u het hele proces uit handen en denken met u mee hoe u uw pand optimaal kunt inzetten en verduurzamen.

Als familiebedrijf hebben wij betrokken medewerkers met passie voor techniek. Met vakkennis en persoonlijke aandacht realiseert Van Dorp duurzame oplossingen. U bent verzekerd van een gezonde leef- en werkomgeving. Dankzij onze landelijke overkoepeling en regionale aanwezigheid zijn wij altijd dichtbij. Neem contact met ons op via (079) 368 76 87 voor vrijblijvend advies.

vandorp.eu

VAN DORP
VOOR MORGEN

Schoonheidssalon Azora

natuurlijke schoonheid

- Schoonheidsbehandelingen
- Duo behandelingen
- Aangesloten bij Provoet en Huidprofessional
- (Diabetisch) pedicure
- Shellac CND
- Microneedling
- Diverse specialisaties

Balthasarschans 9
2728 EP Zoetermeer
079 341 43 05
info@salonazora.nl
www.salonazora.nl

MONDIAL MOVERS
Verhuisbedrijf Henneken

Professionele verhuizers van huis uit.

- Particuliere verhuizingen
- Kantoor- en bedrijfsverhuizingen
- Nationale- en internationale verhuizingen • Verhuishwinkel
- Verwarmde en beveiligde inboedel-/archiefofslag

Goudstraat 51
2718 RD Zoetermeer
Telefoon: +31 (0)79-361 13 68

E-mail: info@henneken.nl
Internet: www.henneken.nl

ERKENDE VERHUIZERS

ZORG VERHUIZER 2013

Gebroeders Hurman
een vertrouwde naam voor al uw bouw wensen

Bouwbedrijf | Gebroeders
Huurman

100 jaar vakmanschap en deskundigheid in nieuwbouw, verbouw, onderhoud en renovatie.

www.gebrhurman.nl

Kwaliteit Zekerheid Service Garantie

Elim - Thuis

Dankbaar vrijwilligerswerk wat jouw aandacht en nabijheid vraagt...
Word vrijwilliger bij Elim Thuis!

Als vrijwilliger ben je van betekenis voor cliënten die thuis willen sterven. Soms is het sterven al heel dichtbij gekomen, soms is de levensverwachting nog enkele weken/maanden.

Wat doe je als je bij een cliënt op bezoek bent?

- Een luisterend oor bieden
- Ondersteunen bij eten/ drinken
- Waken als de cliënt in de stervensfase is
- Ondersteunen bij lichte zorgtaken

In deze intensieve periode kun je mantelzorgers ruimte geven om even op adem te komen. Samen kijken we wat nodig is en ook welke momenten voor jou uitkomen.

Je hebt geen zorgachtergrond nodig en ontvangt een passende scholing van 3 dagdelen om met vertrouwen te starten met het vrijwilligerswerk. Wil je meer weten? Neem gerust contact op!

Stichting Hospice Elim
Julianastraat 45B
2751 GB Moerkapelle
079 820 0881
info@hospice-elim.nl
www.hospice-elim.nl

ichthus boekhandel
bijbels boeken muziek

Dorpsstraat 74 / 2712 AM Zoetermeer / 079-3162081
WWW.ICHTHUSBOEKHANDEL.NL

VACATURE ALERT

IJgenweis
Chr. Kinderopvang

BEN JIJ DE PM'ER DIE WIJ ZOEKEN?
KDV / BSO / PO

Vind jij het leuk om kinderen te zien ontwikkelen en draag je hier graag aan bij?

Stuur je CV + motivatie naar info@kovijgenweis.nl

<https://www.kovijgenweis.nl/contact/vacatures.html>

HERBERG OUDE KERK ZOETERMEER

klassieke concerten en zaalverhuur

Dorpsstraat 59, 2712 AD Zoetermeer
E info@herbergoudekerk.nl M 06 8351 0287

WWW.HERBERGOUDEKERK.NL

Kleinschalige onderneming met persoonlijke zorg en aandacht

24 uur per dag bereikbaar

Ongeacht uw verzekering

D van Dongen
Uitvaartzorg met karakter

Bel na overlijden
079 - 343 43 03
wij zijn 24 uur per dag bereikbaar!

Van Dongen
Uitvaartzorg & UitvaartCentrum
Bredewater 20a, 2715 CA Zoetermeer
079 - 343 43 03 • www.vduz.nl

Redactie.AMG

JOURNALISTIEK BUREAU

A.M. van der Giessen-van Velzen

(079) 3 522 519
Redactie.AMG@online.nl

PATERNOTTE UITVAARTZORG

“Als u afscheid moet nemen, dan wilt u dat natuurlijk zo goed mogelijk doen?”

079 - 303 22 03
24 uur per dag bereikbaar

Koraalrood 153, 2718 SB Zoetermeer
www.paternotteuitvaart.nl
info@paternotteuitvaart.nl

Zoekt u iemand die uw administratie kan doen, maar kunt u deze niet in dienst nemen?

Hebt u iets te veel financiële administratie omhanden?

Vindt u uw administratie eigenlijk vervelend en tijdrovend werk?

Van der Kruk Consultancy
DÉ OPLOSSING VOOR UW ADMINISTRATIE

Ing. **Nettie van der Kruk**
T (06) 371 55 371
E contact@vanderkrukconsultancy.nl
I www.vanderkrukconsultancy.nl

PHOTO'S by Leonie

info@photosbyleonie.nl
06-526 300 48
www.photosbyleonie.nl

Met betrokkenheid en respect wordt alles tot in detail geregeld

Teeuw

UITVAARTVERZORGING

Hoekindseweg 61
Bleiswijk
www.teeuwuitvaartverzorging.nl

Dag en nacht bereikbaar

079 - 342 60 70

HET LAATSTE AVONDMAAL

De eetzaal van Meester Leonardo

THEMA

VAN DE REDACTIE

Tongen los en harten open

Als redactie en vaste medewerkers van *Kerk in Zoetermeer* hebben we de traditie van een Nieuwjaarsbuffet ingesteld. Mijn huiskamer wordt omgebouwd, de tafels uitnodigend gedekt, en iedereen brengt iets te eten of te drinken mee. De verrassing is dat niemand van tevoren weet wat de ander mee zal brengen. Ja, het risico op vijf voorgerechten, géén toetje en niets of juist alleen maar te drinken is aanwezig. Dat maakt het lekker spannend.

Bij het tienjarig bestaan van het tijdschrift *TussenRuimte – missionair-intercultureel-verbindend*, een kwartaaluitgave van de Nederlandse Zendingsraad waar ik eindredacteur van ben, bedacht ik een wereld-diner in tien gangen. Het was de uitdaging om in ieder geval van alle continenten één gerecht te maken. Vrijwel alle mee-eters hadden korter of langer in een zendingsland gewerkt en de lokale keukens natuurlijk leren kennen en keuren.

Het is al jaren bijna een hobby van mij om zoiets uit te denken bij verjaardagen, feestjes, eigenlijk bij alles wat het vieren waard is, om samen te proeven en te delen van al dat gevarieerde voedsel. Ik geniet daar erg van. Nog meer, ik denk zelfs het meest, om elkaar rond zo'n tafel te ontmoeten en nader tot elkaar te komen.

Want elke keer weer merk ik hoe bijzonder het is dat samen eten in beweging brengt. Tongen komen los en harten gaan open. Omdat juist dát gebeurt, wordt volgens mij elke tafel een Tafel van de Heer.

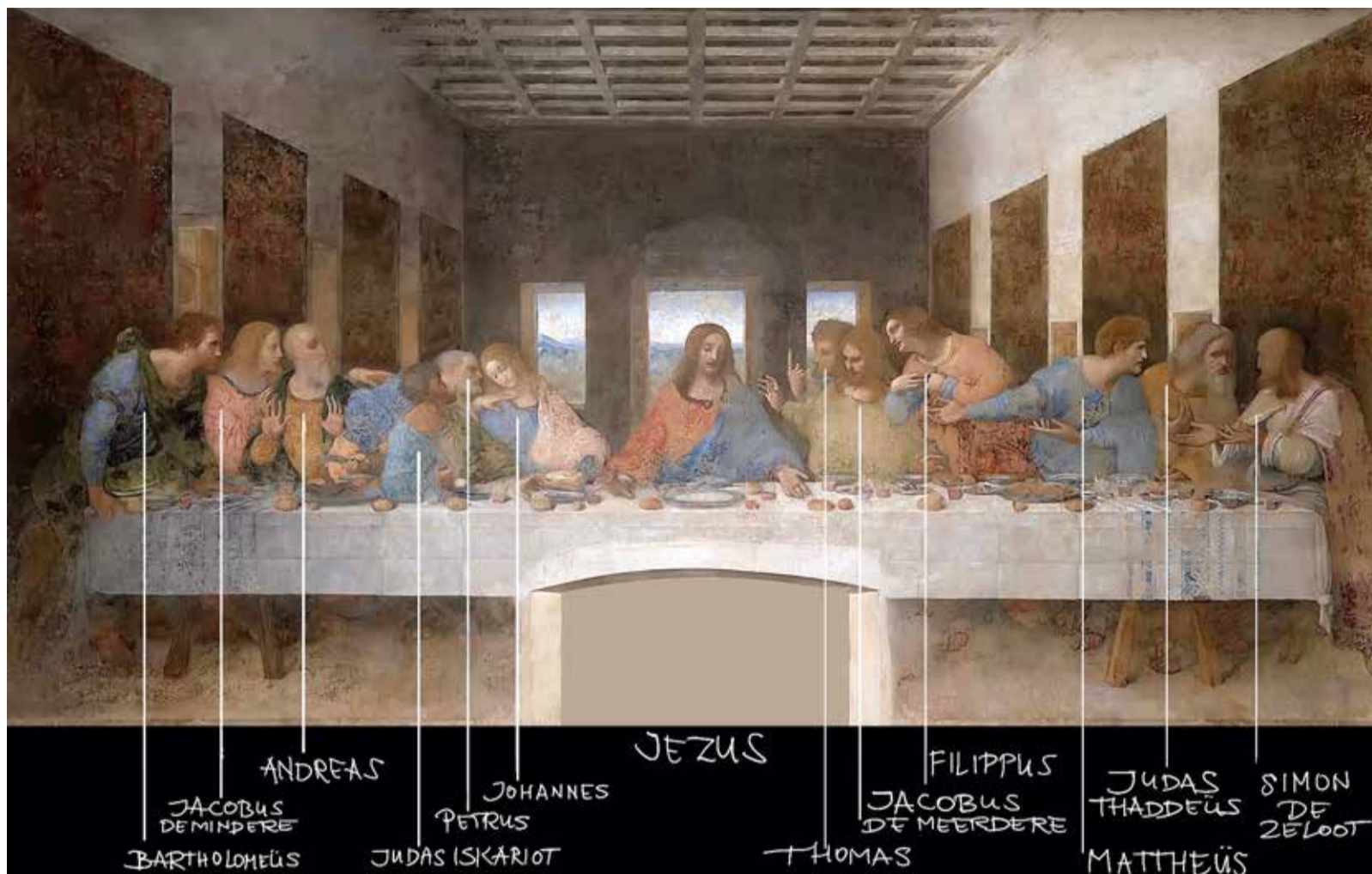
Jezus roept ons tot zijn tafel, breed en wereldwijd gedekt, waar de kerk bezit haar aardse hemelse ontmoetingsplek. Deel dan brood en wijn, zijn lichaam, deel het lied van liefde weer, deel het feest voor heil'ge zondaars, wees te gast bij God de Heer.

Lied 975:4,
Liedboek 2013

• Marieke (A.M.)
van der Giessen-
van Velzen
HOOFD/EINDREDACTEUR

• Theo Poot

Leonardo da Vinci, 'Het Laatste Avondmaal', 1495-1498

Een kwetsbaar meesterwerk

In 1495 begon meester Leonardo da Vinci met zijn muurschildering van het Laatste Avondmaal, een beeld dat nu iedereen kent. De muren van de door hem afgebeelde eetzaal zetten zich voort in de fysieke muren van het refectarium in het klooster Santa Maria della Grazia, waar eens Dominicaner monniken maaltijd hielden. Als ze omhoog keken, konden ze zich spiegelen aan hun voorgangers: Jezus' eerste volgelingen bij hun laatste Avondmaal. Achter de gestalten van Christus en zijn leerlingen stroomt door de vensters het licht van het Italiaanse landschap rond Milaan naar binnen.

Wie Milaan bezoekt, kan dit beeld nog steeds op dezelfde plek bewonderen waar het is gemaakt. Een mirakel, want het begon na korte tijd al te schilferen als gevolg van Leonardo's experimentele techniek. Het iconische werk heeft sindsdien een lange reeks van ongelukkige restauraties ondergaan en ternauwernood overleefd. Van de oorspronkelijke verf zijn nog maar weinig fragmenten bewaard, de rest is in de jaren negentig zo zorgvuldig mogelijk gereconstru-

eerd. Toeristen worden in groepjes toegelaten om de schildering een kwartier lang te bewonderen.

Een nieuwe benadering

De zoeker en perfectionist Leonardo had, met onderbrekingen, drie jaar nodig om zijn visie op dit beslissende ogenblik in het Evangelie te vertalen in verf. De traditionele uitbeelding van het bijbelverhaal paste hem niet, net zo min als de frescotechniek waarmee muurschilderingen in korte tijd in nog natte kalk moesten worden gemaakt. Hij gebruikte liever temperaverf om langzamer te kunnen werken. Hij ging ook niet mee met de traditie om de apostelen als een eenvormig collectief af te beelden, met Judas Iskariot als enige tegenover de rest aan de overkant van de tafel. Hij brak de discipelschaar op in vier discussiërende groepen van drie. Maar binnen elk van deze trio's zien we heel verschillende individuele reacties op Jezus' schokkende onthulling bij het breken van het brood: 'Eén van jullie zal mij verraden.'

Heftige gebaren

Het is daar aan tafel niet koekoek-één-zang, integendeel. Elke tafelenoot heeft zijn eigen verhaal, op

de schildering af te lezen aan blikken, gebaren en houdingen, soms ondersteund met attributen die de eigenaar herkenbaar maken. Bartholomeüs (in wie Leonardo zichzelf portretteerde) springt geschokt op, Johannes zakt bijna ineen.

Mattheüs gebaart kwaad en vol ongeloof van zich af: Hém verraden? - Philippus houdt zijn hart vast: Ik toch niet, Heer? Andreas werpt zijn handen omhoog: Dit is het einde! En Thomas wijst omhoog – Moge God hem straffen! – met de vinger, waarmee hij later in Jezus' wond zal tasten. Judas Iskariot gooit een zoutvat om – teken van onheil; hij omklemt zijn geldbuidel en tast naar het brood; hij wijkt terug, zijn gezicht beschaduwde door Petrus die Johannes aanklampt: Wie is het? En in Petrus' andere hand blinkt al het mes, waarmee hij naderhand Malchus' oor zal afsnijden. Of wijst het mes met opzet naar Bartholomeüs, die de marteldood stierf toen hij levend werd gevild? Johannes, naast Jezus gezeten, sluit de ogen en heeft zijn handen gevouwen, in zichzelf gekeerd. Rechts aan tafel reageren Mattheüs, Judas Thaddeüs en Simon juist heftig gebarend en Jezus' richting – als echte

Italianen zou je zeggen – ze lijken verbijsterd door Jezus' woorden.

Geen aureool

Sereen, met neergeslagen blik, troont Christus in het midden, met zijn rechterhand een zegenend, met de andere een schenkend gebaar makend naar brood en beker. Zijn hoofd is het centrum van de schildering, hij is letterlijk en figuurlijk het middelpunt van dit verhaal. Alle perspectieflijnen waarmee Leonardo minutieus zijn compositie opzette, vertrekken uit een punt aan Christus' rechterslaap. Zijn hoofd en handen vormen een driehoek, beeld van de Drie-eenheid Vader, Zoon en Geest. Zijn gestalte is menselijk en majestueus tegelijk. Zo zijn de discipelen ook meer als mensen afgebeeld dan als heilige martelaren.

Opvallend genoeg ontbreken op deze schildering de aureolen – lichtkransen als teken van heiligheid. Aan Leonardo's avondmaal hebben geen heiligen plaatsgenomen maar emotionele mensen van vlees en bloed, met wie we ons nog steeds kunnen identificeren. De verf is vervaagd, maar het beeld blijft even indringend als het verhaal.

PaasChallenge voor tieners

Stel je voor dat je met de discipelen aan tafel zit ... Is het gezellig, leuk, vol verwachting om Pasen te vieren? Is dit dan het laatste avondmaal? Is iedereen wel betrouwbaar hier aan tafel? En Jezus, wat heeft die voor plannen? Het lijkt vredig, maar welke spanningen voel je in de eetzaal en ... Wat speelt er onder de oppervlakte?

Met de PaasChallenge ga je gezamenlijk eten en op een speelse en actieve manier ontdekken wat er in de hoofden van de discipelen leeft. En hoe zit dat eigenlijk bij jullie? Speelt er iets in jouw leven

en heb je de moed om dit op tafel te leggen? De PaasChallenge sluit aan op het jaarthema 'Aan tafel!' van de Protestantse Kerk: Aan tafel. Door het spelen van de PaasChallenge ontdekken de tieners het verhaal van Witte Donderdag en het vervolg naar Goede Vrijdag. En ze denken voor zichzelf na over de betekenis van Goede Vrijdag.

Te spelen met tieners van 10 t/m 16 jaar op een eigen gekozen moment. Na aanmelden ontvang je een link met alle downloads van het materiaal. W protestantsekerk.nl/thema/paaschallenge/

AANRADERS

Dagboek Veertigdagentijd

Wie zeg jij dat Ik ben? bevat voor elke dag in de Veertigdagentijd een bijbelgedeelte met korte uitleg en een denkvraag. *Gratis via bijbelgenootschap.nl/40dagenkerk*

'Wie is Jezus?'-webinars

Bijbelwetenschappers Matthijs de Jong en Cor Hoogerwerf verzorgen twee webinars voor voorgangers en andere theologen bij het thema 'Wie is Jezus' van het kinderpasproject van Bijbel Basics: 20 maart over de lijdende Messias en 27 maart hoe Jezus zich bekendmaakt aan de Emmaüsgangers. *W bijbelgenootschap.nl/40dagen*

Veertigdagentijdskalender

De Petrus-veertigdagentijdskalender 2023 daagt je uit tot bezinning in de veertig dagen op weg naar Pasen. Stilstaan bij Jezus' laatste avondmaal en zijn opdracht om steeds opnieuw brood en wijn met elkaar te delen. Het zet ons stil bij zijn overvloedige liefde voor ons, maar ook bij de opdracht om te delen van wat we zelf ontvangen hebben. *Gratis via petrus.protestantsekerk.nl/veertigdagentijdskalender/*

KERKDIENTEN MAART

Bezoek voor actuele informatie over kerkdiensten en activiteiten de websites van de wijkgemeenten, de website **PGZOETERMEER.NL** en onze website **KERKINZOETERMEER.NL**

Gemeente	Zondag 5 maart	Zondag 12 maart	Zondag 19 maart	Zondag 26 maart
WIJKGEMEENTE OUDE KERK Oude Kerk Dorpsstraat 59, 2712 AD T (079) 316 39 09 W oudekerkgemeente.nl	10.00 uur: Ds. M. Treuren Pijnacker	10.00 uur: Ds. C.H. Wesdorp <i>Bidstond voor gewas en arbeid</i> 18.30 uur: Ds. C.H. Wesdorp <i>Avondmuziek</i>	10.00 uur: Ds. C.H. Wesdorp	10.00 uur: Ds. C.H. Wesdorp
WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-ZUID De Regenboog Nathaliegang 263, 2719 CR T (079) 362 87 03 • W pwzz.nl	10.00 uur: Ds. Jan van der Wolf	10.00 uur: Ds. Els van der Wolf-Kox	10.00 uur: Ds. Jan van der Wolf	10.00 uur: Ds. Peter Wattel Oegstgeest
WIJKGEMEENTE OOSTERKERK Oosterkerk Oosterheemplein 320, 2721 ND T (079) 593 78 08 W oosterkerkzm.nl	10.00 uur: Ds. P. Baas 17.00 uur: Prop. W. Koelewijn Leusden	10.00 uur: Ds. A. Zoutendijk Utrecht 17.00 uur: Timo Hagendijk <i>Hart4U-dienst</i>	10.00 uur: Ds. P. Baas <i>Heilig Avondmaal</i> 17.00 uur: Ds. P. Baas <i>Heilig Avondmaal</i>	10.00 uur: Ds. M. van Pelt Ridderkerk 17.00 uur: Ds. P. Baas
WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-NOORD Ichthuskerk Parkdreef 258, 2724 EZ T (079) 341 36 20 W pwzn.nl	10.00 uur: Mw. ds. H. Nieuwenhuis Zeddam	10.00 uur: Mw. ds. M. van der Zwaag-Haan Ter Aar 12.00 uur: <i>Chagallruimte</i> Petra van der Boom 16.00 uur: <i>Vrouwenviering</i>	10.00 uur: Mw. ds. E. van der Wolf-Kox Zoetermeer	10.00 uur: Mw. ds. M. Hofma Houten
ADVENTSKERKGEMEENTE Adventskerk Julianalaan 3, 2712 CB T (079) 316 61 76 • W vcgz.nl		10.30 uur: Ds. K. van Klaveren		10.30 uur: Dhr. Toon Vessies

UITGELICHT

Zie voor de uitgebreide Agenda kerkinzoetermeer.nl/agenda en kerkinzoetermeer.nl/gaandeweg

12 maart Vrouwenviering 'Cirkel van schoonheid'

Ervaren van schoonheid raakt aan liefde, aan troost en aan hoop. Schoonheid hoeft niet alleen om uiterlijk te gaan, maar kan ook te vinden zijn in woorden, in schilderen, in muziek, in meditatie. Hoe word jij door schoonheid geraakt? Wat maakt dat je weer moed krijgt, getroost wordt, en liefde en blijdschap ervaart? Je mag iets meenemen wat jou schoonheid doet ervaren. Erna ontmoeten we elkaar bij een kop soep.

12 maart, 16.00 uur, Chagallruimte Ichthuskerk; Marga Schipper T 06-4759 4269

12 maart Avondmuziek in Oude Kerk

Zondag 12 maart is er in de Oude Kerk een muzikale avonddienst in de vorm van een Avondmuziek. Een viering met lied, lezing, muziek, stilte en gebed, in de stijl van een vesper, als een avondgebed. Deze Avondmuziek in de Veertigdagentijd heeft een ingetogen karakter. Psalm 25 staat centraal, vanwege de naam van de zondag 'Oculi' (ogen): 'Ik houd mijn ogen gericht op de Heer, Hij bevrijdt mijn voeten uit het net' (vers 15). Muzikale medewerking is er van Dante Jongerius met blokfluit en het Oude Kerk Ensemble onder leiding van cantor-organist Ronald de Jong. Ds. Kees Wesdorp is de liturgie. Welkom.

12 maart, 18.30 uur, Oude Kerk; kijk op W.oudekerkgemeente.nl voor de liturgie dat weekend en ook voor de beelduitzending

22 maart Matthäus-Passion in woord, beeld en muziek

In deze passietijd, waarin het lijden van Christus ook in allerlei vormen van muziek wordt herdacht, komt Johan van Oeveren in woord, beeld en muziek over de Matthäus-Passion vertellen in de Oosterkerk bij de Groene Senioren. Welkom om u door deze musicus tekstueel en muzikaal te laten meenemen.

22 maart, 15.00-19.00 uur, kerkzaal Oosterkerk; € 16 (incl. maaltijd) / € 5 (alleen presentatie); opgeven voor 20 maart T 06-3723 0602 E nico.geleijnse@gmail.com

Wijzigingen Gaandeweg deel II

- 'Ontmoeting' feb t/m aug 2023
- Er is geen Open Ichthus-inloop meer op de laatste dinsdagmiddag van de maand.
- De Contactmiddag Senioren Oude Kerk is gestopt.
- De gespreksgroep 'God 9.0' van De Pelgrim is vol.

COLOFON

Kerk in Zoetermeer is een uitgave van de Protestantse Gemeente Zoetermeer. Deze krant verschijnt tien keer per jaar.

7e jaargang | nummer 3 | maart 2023

Redactie
Jan Blankespoor, Marjolijn van der Haven-Verweij, Hanneke Lam, Helma Nieuwstad, Willy Tieman, Joke Westerhof

Hoofd- en eindredactie
Marieke van der Giessen van Velzen
E redactie@kerkinzoetermeer.nl
W kerkinzoetermeer.nl

Ontwerp en vormgeving Jessica Monker

Druk Opmeer Drukkerij bv, Den Haag

Medewerkers aan dit nummer
Pieter Baas, Hans van der Bilt, Jaap van der Giessen, Timo Hagendijk, Peter van Holten (strip), Sofie van der Linden, Hans van Oort, Theo Poot (illustraties), Charlotte Prent, Willem Vermeulen, Arie Vooijs (kerkmuziek), Leonie Vreeswijk-Feith (fotografie)

Kopij aprilnummer
Kopij over 1 t/m 30 april insturen woensdag 8 maart. De aprilkrant zal verschijnen op woensdag 29 maart en wordt uiterlijk zaterdag 1 april voor 12.00 uur bezorgd.

Bezorging
Buytenwegh/De Leyens, Noordhove, Seghwaert, Oosterheem: Bert de Jong T (079) 346 00 54 / 06 44 55 01 49
Rokkeveen: Fam. J.C. Jol • T (079) 362 06 03
Meerzicht: dhr. P. v/d Broek • T (079) 321 43 91
Dorp, Driemanspolder, Palenstein, Stadshart: Mw. A. Maas • T (079) 316 63 73

Vrijwillige bijdrage
Jaarlijks wordt aan lezers een vrijwillige bijdrage gevraagd, richtprijs € 22, over te maken naar NL15 RABO 0373 7337 04 t.n.v. Protestantse Gemeente Zoetermeer Kerkblad. Elke gift is welkom. Hartelijk dank.

Kerkelijk Bureau
U kunt op dinsdag- en vrijdagochtend van 09.30-11.30 uur terecht op het Kerkelijk Bureau. Of bellen met T (079) 316 82 56. E kerkbureau@pgzoetermeer.nl of T 06-1236 5054 (Gerda) Frans Halsstraat 3, 2712 JS W www.pgzoetermeer.nl

Abonnement of losse nummers?
E info@kerkinzoetermeer.nl • T (079) 3 522 519

Ook adverteren?
Bekijk onze advertentietarieven en neem contact op over de mogelijkheden! E advertenties@kerkinzoetermeer.nl W kerkinzoetermeer.nl

OVERIGE DIENSTEN & VIERINGEN

Oosterkerk	15.00 uur	ds. P. Baas	<i>Kinderdienst</i>
Woensdag 8 maart	19.30 uur	Timo Hagendijk	<i>Biddag voor gewas en arbeid</i>

Ons Honk Halte 2717 • Carry van Bruggenhove 27, 2717 XT
Maandelijkse dienst voor doven

Zondag 12 maart	10.00 uur	Hendrik Stevens
-----------------	-----------	-----------------

Vivaldi • Brechtzijde 45, 2725 NR • *Maandelijkse dienst*

Zondag 19 maart	10.30 uur	Mw. ds. S.C.B. Hermanus-Schröder	<i>Heilig Avondmaal</i>
-----------------	-----------	----------------------------------	-------------------------

PERRONMEETINGS

Oosterkerk (Bovenzaal) Oosterheemplein 320, 2721 ND
W www.perron-oosterheem.nl/perronmeeting

Datum	Tijd	Spreekster
zondag 5 maart	10.00 uur	Timo Hagendijk
zondag 12 maart	10.00 uur	Theo Vreugdenhil
zondag 19 maart	10.00 uur	Timo Hagendijk
zondag 26 maart	10.00 uur	Ton Spek

WEEKSLUITINGEN

Datum	Tijd	Voorganger
vrijdag 3 maart	15.30 uur	mw. Marja van den Boomgaard
vrijdag 10 maart	15.30 uur	drs. Engel Leune
vrijdag 17 maart	15.30 uur	gv. Wilma van Hengel
vrijdag 24 maart	15.30 uur	ds. Kees Wesdorp
vrijdag 31 maart	15.30 uur	dk. Ronald van Berkel

CONTACT

PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE OUDE KERK
Predikant ds. C.H. Wesdorp • Wambahout 1, 2719 KD
T (079) 316 34 54 • E predikant@oudekerkgemeente.nl
Vrijdag dinsdag
Pastoraal contact Marja van den Boomgaard
T 06-2251 2609 • E boomma@xs4all.nl
Scriba: Ria Kamp • T (079) 361 03 18
E scriba@oudekerkgemeente.nl

PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-NOORD (ICHTHUSKERK)
Ambulant predikant ds. Marina van der Zwaag-de Haan
Werkdagen: dinsdag en donderdag
T (0172) 607 329 / 06-2369 7249 • E m.zwaaghaan@hetnet.nl
Jongerepastor Ariane Lodder
T 06-2324 1540 • E kerkelijkwerker@pwzn.nl
Werkdagen: maandag en dinsdag
Scriba E scriba@pwzn.nl

PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-ZUID (DE REGENBOOG)
Predikanten ds. Jan en Els van der Wolf-Kox
Parelgrijs 56-58, 2718 NV • T (079) 8897432
T 06-3863 6293 (Jan) • E jtvanderwolf@gmail.com
Werkdagen: maandag t/m vrijdag
T 06-3863 6292 (Els) • E vanderwolfkox@gmail.com
Vrijdag: woensdag en zaterdag
Scriba Frits von Meijenfeldt T 06-4042 7683 • E scriba@pwzz.nl

HERVORMDE WIJKGEMEENTE OOSTERKERK
Predikant ds. Pieter Baas • Berkelstroom 47, 2721 AG
T 06-8359 9143 • E predikantooosterkerk@gmail.com
Vrijdag dinsdag- en donderdagmiddag, zaterdag
Scriba Marten Heikoop • T 06-4033 8226
E scribawijk4@gmail.com
Pastoraal werker Cocky van Dorp
T 06-2473 5383 • E cdvandorp@hotmail.com

De Pelgrim • verhuisd naar: Kerkenbos 8 (gebouw De Oase), 2715 RP
Pionier Gerda Griffioen • T 06-2497 5092
E gerda@depelgrimzoetermeer.nl
W www.depelgrimzoetermeer.nl
VRIJZINNIGE GEMEENTE ADVENTSKERK
Voorganger ds. Karl van Klaveren • T 06-1104 1992
Secretaris Marja Hofman • E secretaris@vcgz.nl

PERRON Perron Centrum
Oosterheemplein 320, 2721 ND
Missionair pionier Timo Hagendijk
Vrijdag: woensdag • T 06-5095 4628
E pionier.oosterheem@gmail.com • W www.perron-oosterheem.nl
Perron 1 • Schiebroekstraat 1, 2729 LR
Missionair opbouwverker Jacqueline Gravesteijn
Werkdagen maandag, donderdag, vrijdag • T 06-1165 3972
E jacqueline@perron1zoetermeer.nl

Met Selma aan de Perronlunch

'Aan tafel, we gaan eten!' Dat klinkt regelmatig op bepaalde tijden als we in een gezin of in een gezelschap zijn. Mevrouw Selma Napjus heeft dit ook lange tijd in haar leven als 'gewoon' ervaren.

Met haar man en kinderen leefde zij haar leven. Dat leven veranderde. Kinderen werden groot, vlogen uit en het werd toen gezellig samen verder met haar man. Ze waren aan het Oosterheemplein gaan wonen in een comfortabel appartement. Winkels om hen heen en een mooi uitzicht. Selma, van oorsprong Amsterdamse, houdt van gezelligheid. Als dat gezellige leven een

grote ommekeer krijgt wanneer haar man ziek wordt en overlijdt, is de gezelligheid en het 'aan tafel' helemaal weg uit haar leven. Maar dan komt op een dag die aardige Liesbeth. Ze komt haar ophalen om een kopje koffie te gaan drinken bij de overburen, de Oosterkerk. Selma ziet dat helemaal niet zitten, want die kerk had ze liever niet dan wel op het plein zien verschijnen.

Lachend vertelt ze: 'Toen ik van die plannen hoorde ..., nou echt niet nodig. Het grasveld was uitnodigend voor hondenuitdorpers en wat leuke winkels en restaurantjes zijn wel zo nuttig. Maar', zegt ze met nadruk, 'dat is nu beslist anders.'

Liesbeth nam haar mee om in de kerk een kopje koffie te gaan drinken en meteen voelde zij zich thuis. Geen gedoe over kerk zijn, gewoon gezellig over van alles met elkaar praten. Ze voelde heel duidelijk: 'Hier mag ik mezelf zijn.' Het bleef niet bij het kopje thee en koffie op de inloopmiddag. Bij de Perronlunch op woensdagmiddag is Selma ook aangeschoven en daar is ze nog enthousiaster

over. Fred, de man die de Perronlunch verzorgt, was meteen heel vriendelijk voor haar en de lunch is heerlijk. 'Er is altijd iets verrassends, beslist niet elke week hetzelfde.' En het allerbelangrijkste: 'gezellig met elkaar aan tafel'. Selma geniet van de gesprekken die ze met iedereen heeft. Omdat ze zelf ook open van alles vertelt, is dit een wederzijdse beleving met de mensen die ze ontmoet. Selma zegt in ernst: 'Was ik zo tegen de bouw van dit gebouw, maar wat geven de mensen die ik daar ontmoet mij een rijke invulling in mijn leven.'

• Marjolijn van der Haven-Verweij

Tafelmanieren

Samen eten ...

... is samen leven. In onze omgangstaal is de maaltijd de plek waar zaken worden beklonken, waar het mes op tafel komt, waar het keukentafelgesprek plaatsvindt, waar beslissingen worden voorgekookt en waar ook gevoelige onderwerpen worden aangesneden.

Onze sociale omgangsvormen komen dan ook niet uit een etiquettehandboek, maar zijn ontwikkeld op die elementaire plek waar het gezin samenkomt en waar de kinderen worden (op)gevoed: onze manieren zijn tafelmanieren. Ga maar eens na, hoe breed onze tafelmanieren toepasbaar zijn: thuis, in de maatschappij, op het werk, ja zelfs in de kerk.

Aan tafel ...

... is altijd plaats voor nog een gast. We delen wat we kunnen missen, dat is vaak verrassend veel. De deur staat open, we wijzen niemand bij voorbaat af. ... zijn er geen rangen of standen. De tafelschikking luidt: geen onderscheid tussen eersten en laatsten, hoog- en laaggeplaatsten, ouderen en jongeren, pioniers en veteranen.

... zitten we samen en niet voor onszelf alleen. Het is geen buffet, we volgen een gezamenlijk menu voor een gezonde en complete maaltijd. Wie iets niet lust, mag gerust een gang overslaan, maar loopt niet weg.

... helpen we allemaal mee. We geven door en houden met het opscheppen rekening met wie nog niet heeft gehad. Voor ieder is er wel een taak die hem en haar past. Vele handen maken licht werk. ... houden we het gezellig. Ruzie is slecht voor de spijsvertering. ... overschreeuwen we elkaar niet, maar luisteren naar ieders verhaal. Een goed tafelgesprek is niet een afwisseling van sprekers, maar een uitwisseling van gedachten, waarbij er echt geluisterd wordt en ieder bereid is zich te laten beïnvloeden door andere dan de eigen gezichtspunten.

... houden we de stemming erin door te zingen. Zo mooi als we kunnen, in harmonie, en niet alleen het oude liedje.

De Bijbel ...

... staat vol leerzame maaltijdfabelen. Abraham die zijn gasten ontvangt, Jozef die een bokje bereidt, Haman die aan tafel wordt ontmaskerd: niet zelden zijn de tafelscènes sleutelscènes. In het Tweede Testament gaat het niet anders. Jezus' tafelmanieren gaan soms op veelzeggende wijze in tegen allerlei sociale en religieuze conventies. Hij schuift aan bij verdacht volk, ontheiligt de sabbat, schenkt de beste wijn het laatst, dient zijn leerlingen en draait de rollen om, zodat in zijn Koninkrijk de laatsten het eerst aan tafel gaan.

Het mooiste is misschien nog wel dat het er zo royaal aan toe gaat in de Bijbel. Er is altijd genoeg voor iedereen, ja er blijft mandenvol over; de wijn en de olie gaan maar niet op; de vis puilt uit de netten en elke dag is er weer dagelijks brood, zelfs in de woestijn laat God zijn knechten niet verhongeren.

Goed om daaraan vast te houden: om als mensen hier op aarde, in de kerk en in de wereld, met elkaar om te gaan als goede, royale disgenoten, die manieren hebben geleerd. Aan tafel!

• Redactie Kerk in Zoetermeer

LunchPlus ... een mix van generaties!

Samen met vier andere mensen verzorgden we op zondag 15 januari jl. in wijkgemeente Zoetermeer-Zuid een LunchPlus voor tien ouders en hun vijftien kinderen.

Eenmaal aan tafel waren de kinderen meteen enthousiast toen bleek dat er een berg pannenkoeken was. Het was precies dezelfde reactie als bij mijn eigen kleinkinderen. Wat bijzonder om in de Oasezaal van De Regenboog met elkaar te eten. We bedienden de groep aan tafel; we gunden de ouders een moment van rust. Wij wilden graag even voor hen zorgen. Vijf andere oudere leden van Zuid regelden na de lunch een speelprogramma voor de kinderen, zodat de ouders een gesprek met de predikanten Els en Jan konden hebben. Een win-win situatie. Charlotte Prent heeft met de groep ouders nabesproken hoe

zij de LunchPlus ervaren hebben, toen ik contact met haar opnam. 'Het is zo fijn dat de kinderen een ander samenzijn in het kerkgebouw beleven. Het voelde wat onwennig in 't begin. Er werd voor ons en onze kinderen gezorgd. Wij kregen de kans om met Els en Jan te praten over wat we onze kinderen willen meegeven in de opvoeding. En wij krijgen ook een andere band met de 'ouderen' die meededen. Er was zo'n positieve sfeer! Door de predikanten is echt ingegaan op waar wij behoefte aan hebben als ouders. Wij voelen ons gezien! Samen tafelen en verhalen delen is ook heel bijbels', aldus Charlotte.

We waren het eens met elkaar dat er twijfels en verschillen mogen zijn, door de generaties heen over opvoeding, geloof en samen kerk zijn. En ja, een kerk voor alle generaties doet ons allemaal zo goed,

concludeerden we samen. LunchPlus – op zondag 11 juni a.s. gaan we weer samen aan tafel.

• Charlotte Prent (moeder van twee kids) en Sofie van der Linden (oma van vijf kleinkids)

Rond de Gesprekstafel in de Oude Kerk

De Herberg van de Oude Kerk was zondag 15 januari na de kerkdienst goed bezet. Deze keer door gemeenteleden die samen doorpraten over hoe we omgaan met de komende vacatures: van cantor-organist en van voorganger. De bezetting is divers, van heel jong (peuters) tot ouder en oud. Een impressie, met reacties van vijf gemeenteleden uit vier generaties.

Voor ons was het ook fijn om erbij te kunnen zijn, met jonge kinderen is het wat minder makkelijk op een doordeweekse avond. We voelen ons thuis in de Oude Kerk Gemeente.

De allerjongsten praten inhoudelijk natuurlijk nog niet mee, maar deze ochtend was wel bedoeld voor een goed gesprek tussen gemeenteleden van alle leeftijden. Invulling van de vacatures gaat ons immers allemaal aan.

Begin tijdig met het zoeken. Laten we de domineeloze periode tot een minimum beperken. Dat is van belang voor het voortbestaan van onze gemeente.

De kerkenraad gaf deze opdracht: We willen deze twee vacatures gaan invullen, maar er is minder geld beschikbaar. Wat vind jij en wat vindt u belangrijk dat blijft en wat mag er anders?

Wat ik fijn vond is dat er door de kerkenraad verschillende scenario's werden geschetst en dat er relevantie informatie werd gedeeld. Denk aan de inkomsten en waar die vandaan komen en wat we daarmee kunnen betalen als het gaat om hoeveelheid FTE dominee en organist.

Na de inleiding van de kerkenraad over de financiën en de inhoud van de huidige arbeidsplaatsen, gingen de groepen in gesprek. Met een lekker broodje en wat te drinken, en poffertjes voor de jongsten die kaarten konden versieren en een spelletje doen. Jong en oud zat samen aan tafel en ieder was vrij om zijn of haar mening te geven.

We hebben zorgen over de toekomst van de kerk. Is er voldoende aanwas? Kunnen we financieel gezond blijven?

Willen we dat de dominee de meeste zondagsdiensten doet, of mogen er ook meer gastsprekers komen? Hoe kijkt u aan tegen het pastoraat: moet dat altijd door de dominee, of mag dat ook door anderen uitgevoerd worden? Neemt de dominee zelf alle bijbelstudie (voor jong en oud) op zich of kan dat ook door gemeenteleden worden gedaan?

Het vinden van een geschikte voorganger is van cruciaal belang. Als we niet genoeg oog hebben voor de volgende generatie, zal er over 15 à 20 jaar geen levensvatbare gemeente meer overblijven.

Willen we voor sommige kinderen-jongerenactiviteiten meer gaan samenwerken met andere kerken, zodat de inzet van predikanten ook gedeeld wordt? En zo nog veel meer vragen over 'wat moet de dominee echt zelf doen en wat zou ook anders kunnen'.

Een nieuwe voorganger moet de huidige gemeente aanspreken, aansprekend zijn voor de jongere generatie, en ook nieuwe gezinnen en jongeren aantrekken. Zodat de Oude Kerk Gemeente ook in de toekomst een hechte en actieve gemeenschap blijft!

Wat de cantor-organist aangaat bespraken we ook een aantal vragen. Moet de organist in alle diensten spelen of kunnen dit ook amateurs zijn? Wat is belangrijk voor de cantorij, het Projectkoor Oude Kerk, de muzikale avonddiensten. Willen we graag dat dit gedaan wordt door een kerkmusicus, een professionele cantor-organist? Er zijn vele goede gesprekken geweest. En ook de nabespreking met de gehele groep was goed. Diverse inzichten en meningen zijn gedeeld en meegegeven aan de kerkenraad.

Kunnen we niet meer gaan samenwerken en verbinding zoeken met andere gemeenten in Zoetermeer? Samen sterk!

In het kader van dit themanummer blijkt duidelijk: samen eten en goede en respectvolle gesprekken gaan heel goed samen.

• Helma Nieuwstad

Alle vaste contactgegevens en adressen vindt u op pagina 4 van deze krant.

Bel of mail of kijk op de aangegeven websites voor actuele informatie. De KiZ-agenda op kerkinzoetermeer.nl houdt alles actueel.

PERRON OOSTERHEEM

Oosterheemplein 320 Buurtpastor Timo Hagendijk T 06-5095 4628
E pionier.oosterheem@gmail.com W perronoosterheem.nl

maandag	10.00-12.00 uur	Inloop Fitte Fifties
dinsdag	13.00-16.00 uur	Open Kerk
woensdag	12.00-13.00 uur	Perronlunch
donderdag	16.00-18.00 uur	Inloop 55+
vrijdag	10.00-11.00 uur	Wandelclub 55+

Perronmeetings

Elke zondagmorgen – let op: 10.00 uur!
– in zaal 4 van de Oosterkerk.

Breiclub

6 en 20 maart, 3 april, 14.00-16.00 uur;
bijdrage € 1; E tanniejorna@gmail.com

Ontmoetingslunches

elke woensdag, 12.30 uur;
€ 5; opgeven bij Fred
Cammeraat T 06-2304 4470

Creacub 55+

elke donderdag, 14.00-16.00 uur

1 APRIL

Kinderkleding- en speelgoedbeurs

Op zaterdag 1 april is er een kinder-
kleding- en speelgoedbeurs in de
Oosterkerk. U kunt ook koffiedrinken
met iets lekkers erbij tegen een kleine
vergoeding. De opbrengst van deze
beurs is bestemd voor het Perronwerk
in de wijk Oosterheem. U bent van
harte welkom van 9.00-12.00 uur in de
Oosterkerk, Oosterheemplein 320.

- Kinderen mogen ook zelf speelgoed verkopen op de kledjesmarkt!

Wil je meedoen? Meld je voor
18 maart aan via [kinderkleding-
beursperron@gmail.com](mailto:kinderkleding-
beursperron@gmail.com)

- Wilt u kinder-
kleding (t/m maat
176) of speelgoed
inleveren, dan
kan dat in de
Oosterkerk of 's
morgens bij
Peuterspeelzaal
BijMarij (Willem
Alexanderplantsoen 1).

Meer weten over Perron
Oosterheem? Bezoek de website
www.perronoosterheem.nl!

INLOOP OPEN ICHTHUS

• Elke woensdag van
10.00-12.00 uur welkom
in de Ichthuskerk, Parkdreef 258.

Thea Streef T 06-2095 7228 en
Jenny v.d. Berg T 079-351 22 40

- Elke vierde woensdag lunch met opbrengst voor een goed doel.

• **Schrijfcafé!** In samenwerking met Jannie van Maldegem organiseert Open Ichthus een schrijfcafé in de Ichthuskerk. Een erg leuke, verrassende en gezellige activiteit die plaatsvindt in de U2-ruimte zo tussen 20.00 en 21.30 uur op donderdag 16 maart, 20 april en 25 mei. Schrijf mee!

Voor inspiratie/informatie kijk op de website schrijfavonturen.nl.
Vragen? Mail naar secretariaat@openichthus.nl

DE PELGRIM

De Pelgrim is in januari verhuisd naar gebouw De Oase, Kerkenbos 8 in Meerzicht. Kijk op de website Wdepelgrimzoetermeer.nl of bel Pelgrim-pionier Gerda Griffioen T 06-2497 5092

Ochtendgebed: ma t/m do, 7.30-8.00 uur, in De Oase
Ontbijt: ma t/m do, 8.00-8.45 uur, basisschool De Regenboog, Kerkenbos 12
Emmaüswandeling: vrijdag, 10.30-12.00 uur, Balijhoeve, Kurkhout 100

Pelgrimsviering

Je geloof delen, met elkaar in gesprek en met de Ander.
12 maart, 9.00-10.00 uur, De Oase
E info@depelgrimzoetermeer.nl

Langeafstandswandeling

Aansluitend aan de Pelgrimsviering, zo'n 20 tot 25 kilometer. Neem drinken en eten mee.
12 maart, vertrek vanaf De Oase, Kerkenbos 8; € 10 T 06-2497 5092

Taizéviering

Elke vierde zondag: meditatief uur met liederen, gebeden en stilte.
Let op: in De Oase.
26 februari, 19.30-21.00 uur, De Oase, Kerkenbos 8
E matthe.vermeulen@planet.nl

Crea-middag

Met je handen bezig zijn en delen wat je bezighoudt.
21 maart, 13.30 uur, De Oase; € 5; T 06-2497 5092

Leren bidden met een gebedssnoer

Heb jij behoefte aan spirituele verdieping? Is het lastig om er de rust voor te vinden? Een gebedsarmband met levensparels met elk een eigen betekenis kan helpen. Maak er een voor jezelf en krijg handreikingen.
21 maart, 19.30-21.30 uur, De Oase; € 10 (naar draagkracht); opgeven info@depelgrimzoetermeer.nl T 06-2497 5092

Pelgrimage naar Slangenburg

Pelgrimerend onderweg naar een bijzondere bestemming: pioniersplek Spoorzoeken Slangenburg in Doetinchem. Van 18 t/m 21 mei is er een kans om dingen in je leven weer op een rijtje te krijgen of om de zin in je leven te (her)ontdekken. In vier dagen lopen (max. 25 km/dag) of fietsen (max. 60 km) naar Slangenburg. Start vanaf Oosterbeek. Onderweg doen we pelgrimsplaatsen aan en worden we pelgrim door stil te staan bij de spiritualiteit van de dag. Iedereen, gelovig of niet, is van harte uitgenodigd op deze verdiepende tocht.
• Op dinsdag 4 april om 19.30 uur is er een informatie- en voorbereidingsmoment in De Oase, Kerkenbos 8. Welkom!

INLOOPHUIS ROKKEVEEN

Elke vr. in De Regenboog van 10.00-13.00 uur,
Middagpauzedienst van 11.30-12.00 uur,
Elke vierde vr. maaltijd om 12.00 uur
(week voorafgaand opgeven)

Op 3, 10, 17 en 31 maart ontvangst, met voorganger en muzikale begeleiding.
Op 24 maart is er maaltijd.

Nathaliengang 263 T (079) 361 33 65
E wil.bettenhausen@gmail.com

INLOOP DE HERBERG OUDE KERK

Elke dinsdag van 10.00-12.00 uur in De Herberg naast de Oude Kerk, Dorpsstraat 59. Welkom!

T 06-2009 2729
E loes.landlust@ziggo.nl
W oudekerkgemeente.nl

VLUCHTELIJNEN MENSWAARDIG OPVANGEN

Kan gewoon.

GROENLINKS

ChristenUnie SGP Zoetermeer

Steunt u 15 maart onze lokale kandidaten?

Kandidaat Provinciale Staten	Kandidaten Waterschappen
<p>Hans Alles ChristenUnie lijst 8, plek 42</p>	<p>Klaas Schra Hoogheemraadschap Rijnland ChristenUnie-SGP, plek 14</p>
<p>Jos Douma Hoogheemraadschap Rijnland ChristenUnie-SGP, plek 15</p>	<p>Helmert van der Slik Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard SGP-ChristenUnie, plek 12</p>
<p>Harm Roeten Hoogheemraadschap Delfland ChristenUnie-SGP, plek 2</p>	<p>Alexander Bruin Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard SGP-ChristenUnie, plek 19</p>
<p>Ontdek onze verhalen! Scan de code met de camera van uw mobiel.</p>	<p>Pieter Heijboer Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard SGP-ChristenUnie, plek 29</p>

Potgrondactie 'Plant een Bijbel!'

De stichting Hulp Vervolgde Christenen (HVC) houdt ook dit jaar de actie 'Plant een Bijbel'. Twee zakken van 40 liter gestoomde universele potgrond voor binnen/buiten à € 4,95 levert één bijbel op. De bijbels worden verspreid in Afghanistan, China, Iran, India, Pakistan en Noord-Korea. Vorig jaar bracht de actie bijna 7000 bijbels op; we dromen nu van 7.500 bijbels. Doe mee!

- Geef uw bestelling met naam en adres door via de website www.planteenbijbel.nl, via p.j.vandaalen@casema.nl of Whatsapp 06-5138 6546
- De bestelling is af te halen op 18 maart tussen 10.00 en 14.00 uur bij de Oosterkerk, Oosterheemplein 320. (Indien echt nodig wordt de potgrond bij u thuisbezorgd.)

Alvast bedankt namens onze vervolgde broeders en zusters.

DRIE GANGEN EN EEN EXTRAATJE

Maak het Bijbel-Paas-Menu

In onze westerse traditie krijgt het eten bij Kerst veel aandacht. Bijbels gezien is de paasmaaltijd het belangrijkste. Probeer dit (eenvoudige) Paasmenu vanuit de Bijbel eens uit, als voorbereiding in de veertig dagen op weg naar Pasen. En stuur een foto van je gerecht of hele maaltijd naar lezers@kerkinzoetermeer.nl voor een plaats in de **Aan tafel!-galerij** op www.kerkinzoetermeer.nl

*Jakobus 2:3a zegt:
'.....'.....'*

Voorgerecht

Neem 500 gram 2 Samuel 17:28 (laatste product)
Kook dit gaar met 500 gr poulet van Jeremia 46:20
Maak op smaak met Marcus 9:50
Voeg eventueel Numeri 11:5b toe

Hoofdgerecht

Neem Amos 6:4 (uit de kudde), 220 gram per persoon
Leg in een marinade van Numeri 11:5b
Braad in Deuteronomium 32:13 Doe in een ovenschaal en bedek met Exodus 29:40
Plaats in de oven op 160 graden en bak 30 minuten (per 500 gram)
Geef er Spreuken 15:17a bij (maar niet te karig!)

Dessert

Maak van Openbaring 14:18b een gelei en geef er geslagen Richteren 5:25b bij

Drink bij de maaltijd Johannes 2:10 (misschien een mindere kwaliteit, maar toch)

Taart

Neem 300 gram Genesis 18:6 En 200 gram Spreuken 30:33a Voeg Jesaja 7:15 toe
Maak een Exodus 29:40 en bekleed de bakvorm ermee
Vul die met 1 kg Psalm 17:8a Bestrooi met Openbaring 18:13 (eerste twee producten)
Verwarm de oven voor op 150 graden en bak ongeveer 70 minuten

Eet smakelijk!

• Marjolijn van der Haven-Verweij

THEMA

CULTURELE AGENDA

Alle culturele activiteiten met toelichting staan ook op www.kerkinzoetermeer.nl

Lunchpauzeconcerten Oude Kerk

elke woensdag 12.45-13.15 uur W herbergoudekerk.nl

8 maart Ronald de Jong – orgel
15 maart Antonia Dunjko – sopraan, Aliya Iskhakova – vleugel
22 maart Fernando Cordas – gitaar
29 maart Mimou Todo – klavecimbel

Carillonconcert

12.00-13.00 uur, vanaf toren Oude Kerk

• **4 maart** Beiaardier Johan van Oeveren met 'Barok en Popsongs'
Op het programma: Prelude, Allemande, Courante, Sarabande, Bourrée I en II, Gigue, 'Somebody to love' (Queen), 'Music was my first love' (John Miles), 'Send in the clowns' (Stephen Sondheim)
Dit concert kan buiten worden beluisterd in de Dorpsstraat of in het nabijgelegen Wilhelminapark. W herbergoudekerk.nl

Muzikale avond in De Regenboog

Op zaterdag 11 maart is er in kerkelijk centrum De Regenboog om 20.00 uur een vrij toegankelijke muzikale avond. Dan wordt officieel de gerestaureerde pianovleugel weer in gebruik genomen. Het wordt een bijzondere avond met samenzang en muzikale medewerking van gemeenteleden en van concertpianiste Tatiana Kiourou.
Na afloop wordt er geëcolleerd voor de restauratiekosten van deze vleugel.
11 maart, 20.00 uur, De Regenboog, Nathaliegang 263 W pwzz.nl

Na-de-lunchconcert

Elke tweede dinsdag op de markt op Oosterheem. Op dinsdag 14 maart staat de lente op het programma, met piano, orgel en zang, en ook denken we aan de Veertigdagentijd. In het eerste deel klinkt Italiaanse muziek, het tweede deel heeft alles te maken met Passiemuziek.
14 maart, 13.00-13.45 uur, Oosterheemplein 320; informatie: T 06-4803 7180

Koffie met Bach

Zaterdag 18 maart geeft Ronald de Jong om 11.00 uur in de Oude Kerk een speciaal Koffie-concert. Hij gaat op de koffie bij Bach en iedereen is daarbij welkom. Op het programma: Bachs Passacaglia, Triosonate no. 5, Preludium en fuga in b kleine tert, en koraalvoorspelen. De Jong bespeelt het Lohmanorgel en ook zijn klavecimbel en het publiek krijgt gratis een kop koffie of thee aangeboden. Kom iets eerder, want de organist geeft vooraf een korte toelichting op het programma.
18 maart, 11.00 uur; t/m 17 jaar gratis, 18 t/m 64 jaar € 10, vanaf 65 jaar € 7, korting voor donateurs W herbergoudekerk.nl

Passieavesper in Oude Kerk 'Matthäus-Passion, gesproken en gezongen'

Onder de titel 'Matthäus-Passion, gesproken en gezongen' zingt oratoriumvereniging Cantate Deo een Passieavesper op Palmzondag 2 april a.s. in de Oude Kerk te Zoetermeer. Onder algehele leiding van dirigent Marco Kalkman zullen in deze muzikale avonddienst alle koralen en enkele andere koorden uit de mooie en indrukwekkende Matthäus-Passion van J.S. Bach worden uitgevoerd. De gezongen koralen worden afgewisseld met het gesproken lijdensevangelie uit Matteüs 26 en 27. De lectoren zijn ds. Kees Wesdorp (evangelist), Jan Peter Leenman (woorden van Jezus) en Margreet van der Velden-Both (overige stemmen). Ds. Wesdorp is ook de liturg. Het koor wordt begeleid door Ronald de Jong op orgel, celliste Ellen Lisa van Woerden en violiste Mirna Baak. Deze muzikale Passieavesper begint om 19.30 uur, de Oude Kerk is open om 19.00 uur en er is een collecte na afloop.
W oudekerkgemeente.nl, ook voor liturgie en beelduitzending

Save the date: afscheid Ronald de Jong

Ronald de Jong neemt na ruim dertig jaar afscheid als cantor-organist van de Protestantse Wijkgemeente Oude Kerk, omdat hij op 1 mei 2023 met pensioen gaat. Ter gelegenheid daarvan is er zaterdagmiddag 22 april een afscheidconcert en aansluitend een receptie in de Oude Kerk. Op zondagmorgen 23 april neemt hij afscheid in de eredienst. Noteert u die data in uw agenda?
meer informatie volgt

MAALTIJD IN DE WIJK

Samen eten, ontmoeten, meedoen, betrokken zijn op elkaar

Vijf jaar geleden kwam er een mooie uitdaging op het pad van missionair opbouwwerker Jacqueline Gravesteyn van Perron 1 in Oosterheem: maaltijden verzorgen in twee zorginstellingen voor bewoners en voor mensen uit (of buiten) de wijk. Eerst wekelijks, later elke twee weken in de locaties van WZH en Middin. En elke keer eten zo'n dertig mensen gezellig aan tafel, met verschillende achtergronden en veelal ook niet-kerkgebonden.

Bewoners van de instellingen raken bij die maaltijden in gesprek met mensen uit de wijk en er ontstaan verschillende vriendschappen. Ook buiten de maaltijden om hebben mensen onderling contact, ondernemen leuke dingen, of gaan bij elkaar op bezoek.

Ook buiten de maaltijden om is er onderling contact

In coronatijd konden de maaltijden niet gehouden worden en dat was een groot gemis. Wel is in die tijd gezorgd voor het bezorgen van maaltijden aan huis, maar de onderlinge ontmoeting was weg. Na coronatijd is de opstartfase toch zwaar gebleken en het legde veel druk op de schouders van de weinige vrijwilligers die er nog waren.

Helaas is de groep vrijwilligers zodanig uitgedund, dat dit mooie en voor de deelnemers belangrijke initiatief moet stoppen. Wel wordt gekeken of een vergelijkbaar initiatief voortgezet kan worden door Perron Centrum in de Oosterkerk.

Afscheid van Perron 1

Concreet betekent dit ook dat Jacqueline per 1 april afscheid neemt van Perron 1. 'Met pijn in het hart', zegt Jacqueline. 'Ik kijk terug terug op een hele mooie tijd waarin de maaltijden een belangrijke betekenis hebben gehad voor alle bezoekers. Veel mensen vinden het jammer dat het stopt.' Laten we hopen dat de maaltijden inderdaad kunnen worden voortgezet door een andere partij.

Terugnijkend ziet Jacqueline dat maaltijden op verschillende vlakken van belang zijn:

- voor de onderlinge ontmoeting en het contact
- een plek om laagdrempelig om hulp te kunnen vragen
- bestrijding van eenzaamheid
- mensen met een beperking die kunnen deelnemen aan een reguliere activiteit

Wat mooi om te zien wat 'een gewone maaltijd' kan betekenen.

Jacqueline, ontzettend bedankt voor je inzet de afgelopen jaren. Succes met je huidige uitdaging bij Buurtwerk Zoetermeer, waar je ook weer actief bent in het verbinden van mensen in de wijk.

• Helma Nieuwstad

KERK MUZIEK**Voor alles een tijd (Prediker 3)**

Alles heeft een eigen plek in de eredienst. De lofprijzing, het gebed, de schriftlezing, de uitleg of verkondiging, de collecten, het delen van brood en wijn.

De Vroege Kerk nam in eerste instantie de vormen van erediensten uit de Joodse synagoge en de tempel over. Bij Paulus lezen we al dat er vooral psalmen, lofzangen en geestelijke liederen gezongen werden.

Algemeen wordt aangenomen dat onder psalmen niet alleen de 150 psalmen uit het

Oude Testament worden bedoeld, maar ook bijvoorbeeld de psalmen van Salomo uit de eerste eeuw voor Christus en de psalmen van de drie vrienden van Daniël.

De lofzangen waren liedteksten uit het Oude Testament, opnieuw op muziek gezet. Denk aan de lofzangen van Miriam en Hanna. Ook liederen tot eer van Jezus de Heiland behoren daartoe. Geestelijke liederen zijn liederen met weinig tekst en veel muziek, waarin woorden als 'Halleluja', 'Amen' of zinnen als 'Want zijn goedertierenheid is tot in eeuwigheid' voorkomen.

In de loop van de tijd krijgt de eredienst wereldwijd een steeds vastere vorm. Het ideaalbeeld werd dat overal in de wereld de eredienst dezelfde vorm en inhoud zou hebben. Zo ging de kerk over op vaste leesroosters en een vaste liturgie. In deze vaste liturgie was plaats voor gezongen teksten. Een deel daarvan was iedere eredienst hetzelfde, het zogenaamde *ordinarium* of vaste gezangen.

Een ander deel van de liturgie was geënt op de tijd van het jaar en de feesten die gevierd werden, het *proprium* of wisselende gezangen.

De vaste onderdelen van de eredienst werden: het Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus/Benedictus en Agnus Dei – in het Nederlands: Gebed om ontferming, Lofzang, Geloofsbelijdenis, Heilig, heilig, heilig, en Lam Gods.

Ineens weer bekende onderdelen die in meerdere of mindere mate ook in onze eigen eredienst een plaats en een tijd hebben.

• Arie Vooijs

PERSPECTIEF

In deze zevende jaargang 2023 van 'Kerk in Zoetermeer' wordt in de Perspectief-rubriek steeds een bijbeltekst belicht, vaak gekozen uit het leesrooster van Taizé 'Elke dag de Bijbel open'.

Genadig geding

De Heer zegt: Al zijn je zonden rood als scharlaken, ze worden wit als sneeuw, al zijn ze rood als purper, ze worden wit als wol. Jesaja 1:16-18

Het begin van het boek Jesaja leest als een soort requisitoir. Als de officier van justitie zet God de feiten op een rij. Het is een striemende aanklacht tegen mensen die beestachtig dom zijn. Nee, nog minder dan dat, want 'een rund herkent zijn meester, een ezelt weet wie zijn voederbak vult, maar Israël mist elk inzicht' (vers 3). Zo gaat het nog wel even door. In razende bewoordingen worden leiders en volk uitgemaakt voor Sodom en Gomorra, verdorven tot en met. 'Van voet-zool tot kruin' (vers 6). Intussen is men ongeneeslijk religieus. Mensen lopen de voorhoven van de tempel plat, branden wierook en brengen offers, bidden zonder ophouden. Maar God walgt van dat alles. Aan godsdienstigheid, los van mensen, los van de hele wereld, los van recht en barmhartigheid heeft Hij een broertje dood. God liefhebben boven alles is alleen echt als je de naaste liefhebt als jezelf.

Het zijn de veertig dagen nu. Tijd van inkeer en boete. Op weg naar Pasen worden we geconfronteerd met onze zonden, met al het halfslachtige en dubbelhartige. En wee ons als we het zoeken in vroomheid en liturgie, zonder het recht te zoeken (vers 17). Dan wordt genade akelig goedkoop.

Terug naar Jesaja. Als God alle belastende feiten heeft opgesomd, komt het tot een strafeis en een vonnis. De officier is tegelijk de rechter. 'Laten we zien wie er in zijn recht staat', zegt de Heer. Wie de geschiedenis van Sodom en Gomorra kent, vreest het ergste. Maar wat is dit? 'Al zijn je zonden rood als scharlaken, ze worden wit als sneeuw ...'

Op het hoogtepunt van het geding vertaalt God de beschuldiging in een genadige belofte. Het toppunt van zijn vonnis is vrijspraak en verzoening. Een kruis op een heuvel. Dat is zo verrassend en verwarrend dat de kerk er nog het beste van kan zingen:

O allerheiligst, onuitspreek'lijk wonder:
de Rechter zelf gaat aan het recht ten onder.

• ds. Pieter Baas
PREDIKANT OOSTERKERK

LEESROOSTER

Elke dag de Bijbel open

Deze dagelijkse bijbelteksten worden tijdens het middaggebed in Taizé gelezen. De verwijzing geeft een wat langere tekst aan. Het hele leesrooster voor deze maand kunt u downloaden van www.kerkinzoetermeer.nl

VR. 17 MAART Johannes 16:20-22
Voor zijn lijden zei Jezus tot zijn leerlingen: Jullie hebben nu verdriet, maar ik zal jullie terugzien, en dan zul je blij zijn, en niemand zal je vreugde afnemen.

ZA. 18 MAART 2 Korintiërs 4:7-15
God die de Heer Jezus heeft opgewekt, zal ook ons, net als Jezus, opwekken en ons naar zich toe voeren.

ZON. 19 MAART Johannes 9:1-41
Jezus vroeg de blindgeborene die door hem genezen was: "Geloof u in de Mensenzoon?" "Als ik wist wie het was, Heer, zou ik in hem geloven," zei hij. "U kijkt naar hem en u spreekt met hem," zei Jezus.

MA. 20 MAART Jeremia 32:37-41
De Heer zegt: Ik zal een eeuwig verbond met mijn volk sluiten, ik zal hen altijd zegenen.

DI. 21 MAART Marcus 12:28-34
Jezus zegt: Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw kracht. Heb uw naaste lief als uzelf. Er zijn geen geboden belangrijker dan deze.

WO. 22 MAART Jakobus 4:6-12
Jakobus schreef: Onderwerp u aan God, en verzet u tegen de verleider, dan zal die van u wegvluichten. Nader tot God, dan zal hij tot u naderen.

DO. 23 MAART Matteüs 19:16-22
Jezus zei tot een rijke jongeman: Als je volmaakt wilt zijn, verkoop dan alles wat je bezit en geef de opbrengst aan de armen; dan zul je een schat in de hemel bezitten. Kom daarna terug en volg mij.

VR. 24 MAART 1 Johannes 3:11-16
Johannes schreef: Wij weten dat we van de dood zijn overgegaan naar het leven omdat we elkaar liefhebben.

ZA. 25 MAART Lucas 1:39-56
Maria zei: Barmhartig is de Heer, van geslacht op geslacht, voor al wie Hem vereert.

ZON. 26 MAART Johannes 11:1-45
Jezus zegt: Ik ben de opstanding en het leven. Wie in mij gelooft zal leven, ook wanneer hij sterft.

MA. 27 MAART Exodus 3:1-15
De Heer zei: Ik heb gezien hoe ellendig mijn volk er aan toe is, ik heb hun jammerklachten over hun onderdrukkers gehoord, ik weet hoe ze lijden. Daarom ben ik afgedaald om hen te bevrijden.

DI. 28 MAART Psalm 119:33-40
Neig mijn hart naar uw richtlijnen en niet naar winstbejag. Laat mij uw wegen gaan, en leven.

WO. 29 MAART Romeinen 13:8-10
Paulus schreef: De liefde berokkent uw naaste geen kwaad, dus de wet vindt zijn vervulling in de liefde.

DO. 30 MAART Jakobus 2:14-26
Jakobus schreef: Zoals het lichaam dood is zonder de ziel, zo is ook geloof zonder daden dood.

VR. 31 MAART Jesaja 1:16-18
De Heer zegt: Al zijn je zonden rood als scharlaken, ze worden wit als sneeuw, al zijn ze rood als purper, ze worden wit als wol.

ZENDING AAN DE ZWARTE ZEE

Indringend bezoek aan Bulgarije

REPORTAGE • In een licht besneeuwd en bij vlagen ijzig Varna, 's zomers een toeristenstad aan de Bulgaarse kust van de Zwarte Zee, trokken wij een week op met zendingswerker Foka van de Beek. Soms struikelend over hobbelige trottoirs, dan weer langs vlakke stranden en steile rotsen, of uitkijkend over steppenachtig landschap dat in mei uitbundig zal bloeien.

Op zondag hebben we de dienst in de Methodistenkerk in Varna bijgewoond. We vierden er het Heilig Avondmaal en ontmoetten verschillende gemeenteleden. De Armeens-Bulgaarse organiste. De Oekraïense voorzanger met een moeder in Moermansk die niet weg kan uit Rusland en die hij zelf niet mag bezoeken. De Bulgaarse huisarts die de preek simultaan voor ons in het Engels vertaalde. De Armeense pastor die zijn eigen gemeenschap probeert op te bouwen en jonge meisjes die bijbelonderwijs willen krijgen.

De dag erna hadden we een ontmoeting met dominee Daniël Topalski. Behalve voorganger in Varna is hij ook hoofd van de landelijke Methodistenkerk. De kerk is kwetsbaar en ze hebben het krap. Hun predikanten zouden weleens – à la tentenmaker Paulus – hun vorige beroep ernaast weer moeten oppakken. Het was goed elkaar in het hart te kijken.

Verderop in de bergen troffen we een Bulgaars-orthodoxe monnik, die zich samen met een tweede monnik wijdt aan gebed en letterlijk leeft van wat gegeven wordt. Trots liet hij hun kleine maar fraaie kapel zien, gebouwd

bovenop de oorspronkelijke stenen onderlaag. In de vijf eeuwen van het Ottomaanse Rijk mocht christelijk geloof niet zichtbaar zijn en ook in de communistische tijd zich vooral niet verheffen. Het was jarenlang zelfs in gebruik als schaapskooi.

Op een rode rotsklif meer naar het noorden kwam een brok geschiedenis tot leven. Een kruis bovenop een uitgehakt kapelletje loodrecht boven zee en een standbeeld van een Russische held ... Hier sloegen Turken ooit de kruisvaarders van zich af. Later bevrijdden de Russen er de Bulgaren van de Turkse overheersing.

In een van de Roma-dorpen voorbij de haven van Varna hadden we een hartelijke ontmoeting met Lydia, de vrouw van de voorganger daar. Bijzonder is dat ze er een echt kerkgebouw hebben. Een duif als symbool van de Heilige Geest siert de glazen tussenwand. We zagen vervallen schuurtjes en gebroken ruiten, maar overall hing de was er aan lijnen naast. De Romabevolking is niet in tel, ze hebben het vaak arm – de straten in Varna worden 's morgens schoongehouden door dik ingepakte Roma-vrouwen met

vuilniszak en bezem – maar de gemeenten daar groeien! Ook in een volgend stadje zijn ze met een paar gezinnen een gemeente begonnen. Het evangelie gaat, van mond tot mond.

De protestantse kerken in Bulgarije vormen een kleine minderheid en worden met argwaan bekeken. Als Foka in ontmoetingen vertelt dat ze voor de kerk werkt, valt het gesprek vaak stil. De naweeën van het communisme zijn na dertig jaar nog voelbaar.

Het was over en weer bemoedigend om elkaar te ontmoeten, van hart tot hart te spreken, en zorgen en zegeningen van de kerk daar en de kerk hier te delen.

• Jaap en Marieke van der Giessen

Foka van de Beek is door zendingsorganisatie GZB uitgezonden naar Bulgarije en haar opdracht is onder andere evangelisatie en toerusting in de Methodistenkerk van Varna en in de dorpen in de omgeving. De Oude Kerk Gemeente in Zoetermeer steunt haar uitzending en draagt bij door gebed, meeleven en financiële steun. Wgzb.nl/zendingswerkers/foka-van-de-beek

UITGELEZEN

Aan tafel met Jezus

Het boek *Aan tafel met Jezus*, uitgave van de Protestantse Kerk, is bezinningsmateriaal voor de Veertigdagentijd of de Stille Week. Zeven predikanten kregen de vraag in de huid te kruipen van een van de vrienden van Jezus. Hoe beleefde ieder van hen die laatste week van zijn leven? Ze wisten nog niet van de opstanding – zo schrijft eindredacteur ds. René de Reuver – en konden dus zijn lijden en sterven niet duiden vanuit zijn opstanding. Zo kun je lezen hoe moeder Maria, Zacheüs, Maria van Bethanië, Tomas, Judas, Petrus en Maria van Magdala, Jezus' laatste dagen beleefden. Er is bijzondere aandacht voor het Laatste Avondmaal. Hoe heeft wie er bij was het ervaren? Wat betekent het delen van brood en wijn nu Jezus niet meer in hun midden is? Het boek eindigt met een tafelgesprek waarbij de vrienden (uiteraard met uitzondering van Judas) brood en wijn delen. Toch was de gekozen opzet voor mij wat vervreemdend. Bij de meesten gaat het verhaal tot en met het Laatste Avondmaal of de kruisiging. Maar Tomas en Petrus staan wel stil bij hun ontmoeting met de verrezen Heer.

René de Reuver (red.),
'Aan tafel met Jezus. Zeven ontmoetingen', Utrecht:
KokBoekencentrum, 2023,
72 blz., € 9,99

Anderen vertellen iets over het leven van de eerste gemeente. Ook Maria van Magdala doet dat, maar vooral in haar zo persoonlijke verhaal mis ik die bijzondere ontmoeting in de tuin op Paasmorgen. Ze ziet haar rabbi eerst aan voor de tuinman. Dan noemt hij haar naam en weet zij: 'Mijn Heer, mijn God'. Zo wordt zij de eerste getuige, apostel van de apostelen. Daarom hoop ik dat wie dit boek gebruikt voor persoonlijke bezinning of groepsprek, zelf wel het licht richt op de opstanding en zo op de vreugde van Pasen.

• Joke Westerhof

